

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового
проживання комунальної установи «Центр з надання соціальних
послуг» Млинівської селищної ради Рівненської області**

14.02.2025

м. Рівне, 2025

I. ВСТУП

У межах реалізації проєкту «Регіональні групи національного превентивного механізму», що здійснюється Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з метою апробації моделі автономної роботи громадських моніторів у складі регіональних груп під час здійснення повторних відвідувань національного превентивного механізму до місць несвободи, 14.02.2025 регіональною групою НПМ Рівненської області (далі – РГ НПМ) здійснено повторне відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунальної установи «Центр з надання соціальних послуг» Млинівської селищної ради Рівненської області (далі – відділення).

Відвідування здійснювали члени РГ НПМ:

Соколовська-Кравчук Ольга Олександрівна, представник громадської організації, керівник РГ НПМ;

Єгоров Владислав Олександрович, представник громадської організації;

Ярошевич Катерина Андріївна, представник громадської організації;;

Голуб Софія Сергіївна, представник громадської організації..

Загальна інформація.

Комунальна установа «Центр з надання соціальних послуг» Млинівської селищної ради Рівненської області (далі – центр, установа) знаходиться за адресою: вул. Поліщука, буд. 70, смт. Млинів, Дубенський р-н, Рівненська обл.

Директор установи – Василіщук Микола Миколайович.

Свою діяльність центр здійснює на підставі Положення про комунальну устанovu «Центр з надання соціальних послуг» Млинівської селищної ради Рівненської області, затвердженого рішенням Млинівської селищної ради від 07.11.2023 № 3065 (далі – Положення).

Відповідно пункту 1.1 Положення центр є неприбутковою установою соціального захисту комунальної форми власності Млинівської селищної ради.

Згідно з пунктом 1.2 Положення установа утворюється для надання соціальних послуг громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, за місцем проживання або стаціонарного перебування.

Відповідно до пункту 1.5 Положення основними принципами діяльності центру є: законність, дотримання і захист прав людини, системність, комплектність, адресність та індивідуальний підхід, доступність та відкритість, добровільність вибору отримання чи відмови від надання соціальних послуг, конфіденційність, відповідальність за дотримання етичних та правових норм під час надання соціальних послуг, дотримання державних стандартів соціальних послуг, недопущення негуманних і дискримінаційних дій щодо соціально незахищених категорій населення, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Згідно з пунктом 3 Положення основними завданнями центру є:

- 1) виявлення громадян, зазначених у пункті 4 Положення, формування електронної бази даних таких громадян, визначення (оцінювання) їх індивідуальних потреб у наданні соціальних послуг;
- 2) забезпечення якісного надання соціальних послуг;
- 3) установлення зв'язків з підприємствами, установами та організаціями всіх форм власності, фізичними особами, родичами громадян, зазначених у пункті 4 Положення.

Відповідно до пункту 5 Положення в установі можуть утворюватися такі структурні підрозділи:

- 1) відділення соціальної допомоги вдома;
- 2) відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання;
- 3) інші підрозділи, діяльність яких спрямована на здійснення надання соціальних послуг громадянам, зазначеним у пункті 4 Положення.

Відділення розраховане на перебування 25 осіб. На час проведення відвідування у відділенні перебувало 25 осіб різної статі (15 жінок та 10 чоловіків), з них 9 осіб з інвалідністю, яким відповідно до статті 23 Конвенції про права осіб з інвалідністю, забезпечено «особисті взаємини нарівні з іншими».

У відділенні затишний та позитивний мікроклімат. Підопічні відділення охайно одягнуті та доглянуті. Також у достатній кількості наявні засоби реабілітації, інші допоміжні засоби для пересування та засоби гігієни. Коридори будівлі обладнано горизонтальними поручнями (фото 1). Також наявна озеленена прилегла територія, яка облаштована лавами.

Житлові приміщення обладнано протипожежною сигналізацією та вогнегасниками.

Підопічні проживають в кімнатах по 2-3 особи.

Підопічні забезпечені чистою постільною та натільною білизною в достатній кількості.

Працівниками проводиться належне прибирання в спальних кімнатах та приміщеннях загального користування. Персонал відділення володіє інформацією про стан здоров'я підопічних та забезпечує догляд за особами похилого віку: надає допомогу у годуванні та здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур, а також у дотриманні підопічними режиму прийому лікарських засобів.

Члени групи НПМ провели конфіденційне спілкування з усіма підопічними відділення, ознайомились з особовими справами отримувачів соціальних послуг, а також оглянули житлові та допоміжні приміщення відділення.

Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

Попереднє відвідування.

Попереднє відвідування групи НПМ було здійснено 05.09.2023.

За результатами попереднього відвідування групою НПМ вносилися Млинівській селищній раді та центру такі рекомендації:

- організувати надання центру методичної допомоги за участю фахівців відповідних служб щодо здійснення належного медичного обслуговування підопічних відділення, ведення передбаченої медичної документації, а також організації харчування відповідно до встановлених законодавством норм;

- укомплектувати штат відділення посадами лікаря, сестри медичної та сестри медичної з дієтичного харчування;

- вжити заходів щодо оперативного реагування, захисту підопічних та персоналу на випадок надзвичайної ситуації в умовах воєнного стану;

- розробити алгоритм дій персоналу закладу при виникненні надзвичайної ситуації в умовах воєнного стану;

- забезпечити облаштування підвального (у разі наявності) приміщення та/або вивчити питання наявності поблизу закладу іншої захисної споруди, яку можна буде використати для укриття персоналу та підопічних;

- забезпечити підопічних питною водою належної якості;

- усунути наявні порушення ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» та ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення»;

- забезпечити належне ведення та внесення всієї інформації у службову документацію: Журнал травматизму, Журнал обліку та видачі грошових коштів, листків лікарських призначень. Механізм обліку та видачі грошових коштів від мешканців оформляти згідно вимог чинного законодавства та затвердити внутрішнім наказом директора центру;

- організувати роботу харчоблоку відповідно до встановлених санітарних норм та вимог (забезпечити розроблення перспективного двотижневого меню з урахуванням віку та стану здоров'я підопічних, ведення відповідної документації);

- розмістити на стендах інформацію про контактні телефони Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та представника Уповноваженого у Рівненській області;

- вжити заходів щодо отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики;

- вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду у відділення, на медичну допомогу та належні умови утримання, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності.

На виконання наданих рекомендацій керівництвом закладу проведено певну роботу з усунення виявлених недоліків, а саме:

- укомплектовано штат відділення посадою сестри медичної;

- вивчено питання наявності поблизу відділення захисної споруди, яку можна використовувати для укриття персоналу та підопічних;

- забезпечено належне ведення та внесення всієї інформації у листки лікарських призначень;

укладено договір про надання кваліфікованої медичної допомоги з комунальним некомерційним підприємством «Млинівський центр первинної медико-санітарної допомоги» Млинівської селищної ради (фото 2, 3);

розміщено інформаційні стенди з інформацією про контактні телефони Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та представника Уповноваженого у Рівненській області (фото 4).

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 28 Конституції України, стаття 3 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 1 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання)

1. У відділенні не ведеться облік випадків травмування підопічних. Хоча у відділенні є Журнал фіксації тілесних ушкоджень підопічних, за період з 2023 по 2025 роки жодних записів у ньому не зроблено, що може призвести до приховування фактів отримання тілесних ушкоджень підопічними і, як наслідок, порушення їх права на захист від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання (фото 5, 6).

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

2. У відділенні відсутнє укриття, в порушення пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Мінсоцполітики України від 29.02.2016 № 198, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23.03.2016 за № 432/28562 (далі – Державний стандарт), пункту 25 частини 2 статті 19 Кодексу цивільного захисту України, не здійснено заходів зі спорудження захисних споруд цивільного захисту (підвальних та інших заглиблених приміщень) придатних для укриття отримувачів соціальної послуги стаціонарного догляду та надавачів соціальної послуги і безпечного перебування в них.

Слід зазначити, що з початком екстреного оповіщення «повітряна тривога» підопічні та персонал відділення користуються укриттям комунального некомерційного підприємства «Млинівська центральна районна лікарня» Млинівської селищної ради Рівненської області.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, статті 283 та 284 Цивільного кодексу України).

3. РГ НМП встановлено, що центром не отримано ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики. Разом із тим, під час опитування

підопічних і працівників, огляду приміщень та аналізу внутрішньої документації відділення встановлено факти здійснення персоналом відділення медичної допомоги та медичних послуг підопічним (зокрема, контроль/допомога у прийомі лікарських засобів, тобто діяльності з медичної практики (сестринська справа), яка відповідно до вимог законодавства може здійснюватися лише за наявності відповідної ліцензії.

4. У відділенні не обладнано окрему кімнату для ізоляції підопічних з ознаками інфекційних захворювань для недопущення подальшого розповсюдження захворювань серед підопічних.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

5. Житлові кімнати відділення не облаштовано кнопками виклику персоналу. У разі виникнення потреби в екстреній медичній допомозі у підопічних виникає проблема у швидкому та своєчасному зверненні за допомогою до медичних працівників.

6. У порушення вимог ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення» фактична норма площі на одного підопічного в окремих кімнатах відділення складає від 4 до 6 м², тоді як має бути не менше 8 м² (фото 7-9).

7. У порушення Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, затверджених Міністерством соціальної політики України від 19.08.2015 № 857 (далі – Мінімальні норми), в житлових кімнатах відділення недостатня кількість твердого інвентарю, зокрема приліжкових тумб та дзеркал настіnnих.

8. У відділенні відсутнє двотижневе перспективне меню. Крім того, не забезпечено наявність дієтичного меню, що не дає змогу розраховувати енергетичну цінність харчових продуктів та збалансованість раціону для підопічних, яким лікарем призначено дієтичне харчування.

9. РГ НМП не було надано підтверджень щодо відповідності води, яка використовується у відділенні, вимогам, встановленим до води питної, а саме протоколи лабораторних досліджень питної води, що використовується у виробництві харчових продуктів. Зазначене може свідчити про порушення пункту 4 частини першої статті 47 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».

10. Покрівля відділення перебуває в незадовільному стані, що призводить до її протікання та спричинило пошкодження стелі, стін, а також створює загрозу для безпечних і належних умов перебування осіб у відділенні (фото 10).

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (статті 9, 26 Конвенції про права осіб з інвалідністю, Закон України

«Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», статті 23 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»).

11. Під час відвідування виявлено, що у відділенні проживають 9 осіб з інвалідністю, проте в особових справах підопічних Н. та М. відсутні індивідуальні програми реабілітації.

12. Відділення є недостатньо пристосованим для забезпечення потреб осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення у відповідності до ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (далі – ДБН В.2.2-40:2018) зокрема, зовнішні сходи та пандус не оснащені попереджувальними контрастними смугами, що порушує вимоги пункту 8.4.2.4. ДБН В.2.2-40:2018 (фото 11, 12).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Млинівській селищній раді Рівненської області забезпечити:

контроль за додержанням прав підопічних;

вжиття невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності відділення;

облаштування на території відділення укриття з урахуванням вимог чинного законодавства;

розгляд питання щодо ремонту покрівлі будівлі відділення.

2. Комунальній установі «Центр з надання соціальних послуг» Млинівської селищної ради Рівненської області забезпечити:

надання медичної допомоги у відділенні на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики;

обладнання окремої кімнати для ізоляції підопічних з ознаками інфекційних захворювань для недопущення подальшого розповсюдження захворювань серед підопічних;

обладнання житлових кімнат відділення кнопками виклику персоналу;

дотримання норм житлової площі на одну особу відповідно до вимог ДБН В.2.2-18:2007;

житлові кімнати інтернату достатньою кількістю твердого інвентарю згідно Мінімальних норм;

розроблення двотижневого перспективного та дієтичного меню з урахуванням віку та стану здоров'я підопічних;

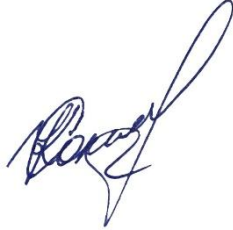
підопічних Н. та М. індивідуальними програмами реабілітації відповідно до їхніх потреб;

маркування зовнішніх сходів та пандус попереджувальними контрастними смугами;

належне ведення та внесення всієї інформації у Журнал фіксації тілесних ушкоджень підопічних;
підопічних питною водою належної якості.

Додаток: фотоматеріали на 3 арк. в 1 прим.

**Керівник РГ НПМ
у Рівненській області**

Ольга СОКОЛОВСЬКА-КРАВЧУК

Фотоматеріали

фото 1

фото 2

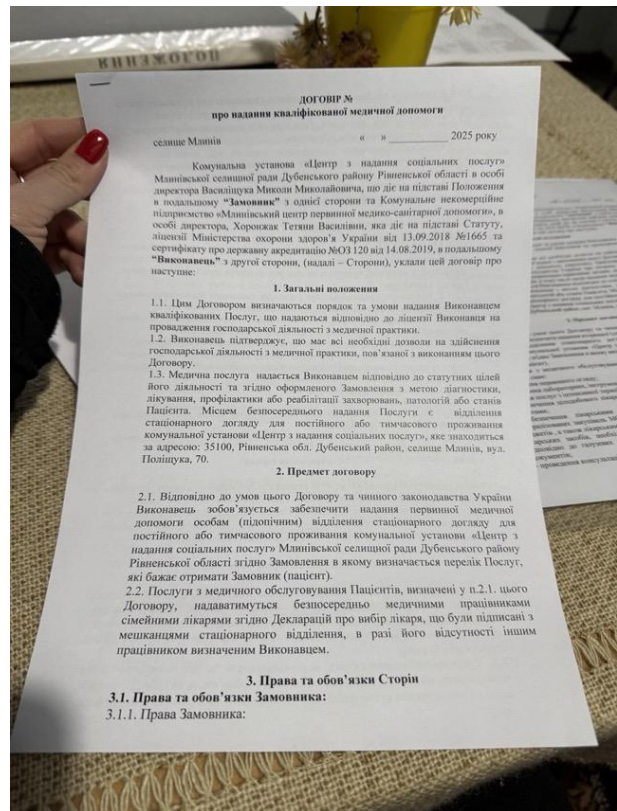

фото 3

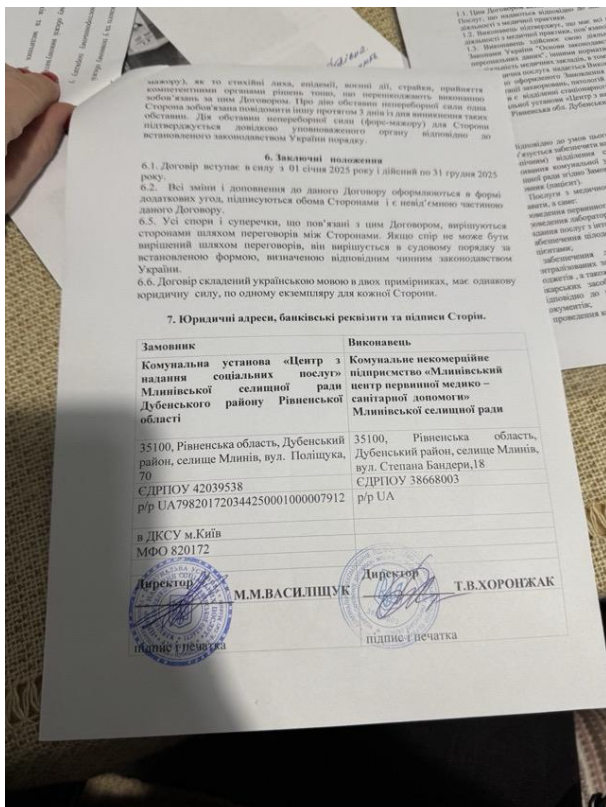

фото 4

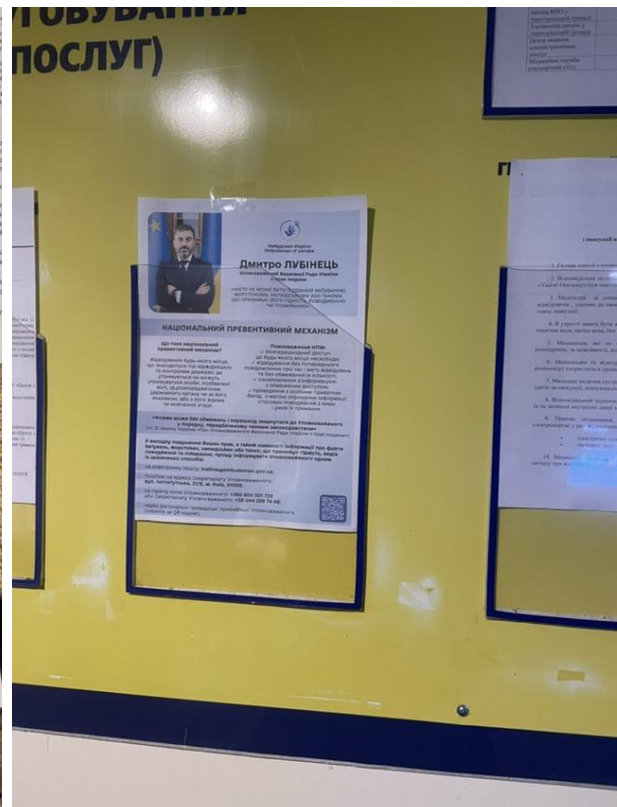

фото 5

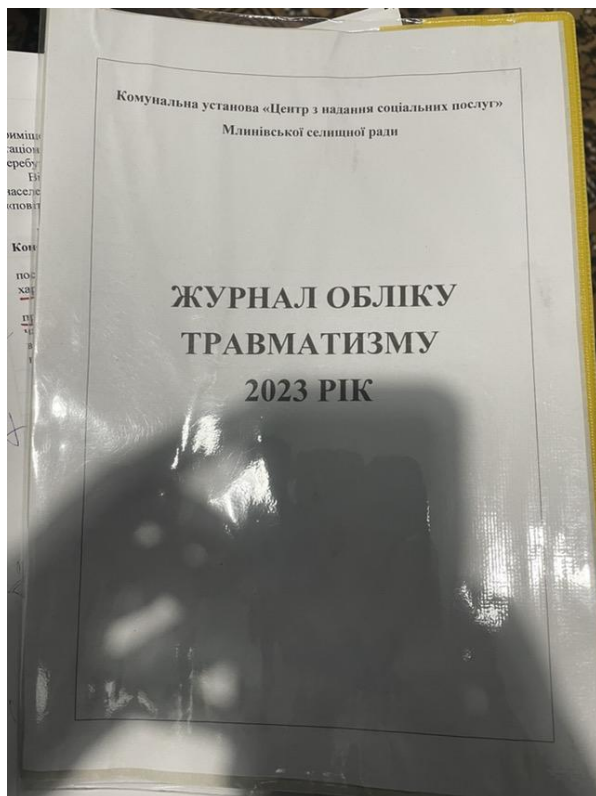

фото 6

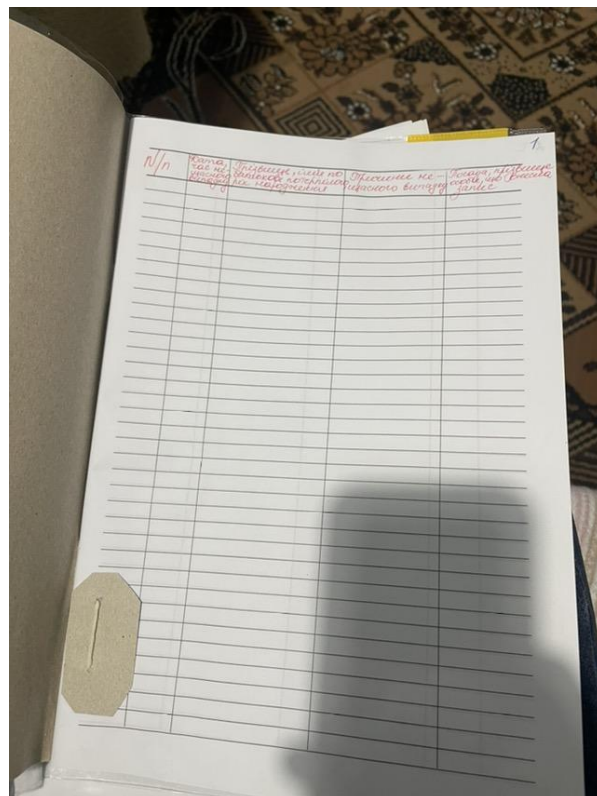

фото 7

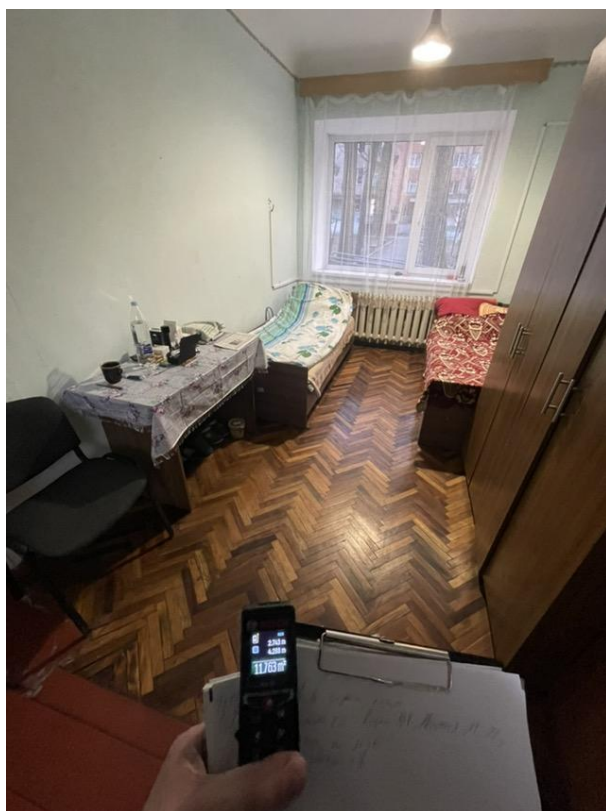

фото 8

фото 9

фото 10

фото 11

фото 12

